लघिमा K. 134. –4 To trouble, pain; Ś. 2. –*pass.* To be confounded, bewildered; आकुल्यकारि कटकस्तुरगेण तूर्णम् Śi. 5. 59.

आकुलीभू 1 P. To be perplexed or agitated; इति प्रतिपादितमाकुलीभवेत् Ś. B. this conclusion would be shaken.

आकुलिः *m.* N. of an Asura priest.

आकूणित *a.* [आ–कूण्–क्त] Contracted, a little; मदनशरशल्यवेदनाकूणितत्रिभागेन K. 166, 81.

आकूतम् [आ-कू-भावे-क्त] 1 Meaning, intention, purpose; दुर्योधनस्य चाकूतं तृषितस्येव विप्रुषः Mb. 8. 9. 20. इतीरिताकूतमनीलवाजिनम् Ki. 14. 26. –2 A feeling, state of heart, emotion; चूडा मण्डलबन्धनं तरलयत्याकूतजो वेपथुः U. 5. 35; भावाकूतम् Amaru. 4; Sāṅ. K. 31; स्नेहाकूत Māl 9. 11; U. 6. 35; साकूतम् feelingly, meaningly, (oft. occurring in plays as a stage-direction). cf. also चिरयति मयि व्यक्ताकूता मनाक् स्फुरिताधरा Nāg. 2. 6. –3 Wonder or curiosity; सर्वं °करम् U. 4. –4 Wish, desire.

आकूतिः *f.* [आ–कू–भावे-क्तिन्] 1 Intention; wish, desire; आकूतिः सत्या मनसो मे अस्तु Rv. 10. 128. 4; आकूतीनां च चित्तीनां प्रवर्तकः Mb. °पर *a.* accomplishing one's own intentions. –2 An organ of action (कर्मेन्द्रिय); चेतोभिराकूतिभिरातनोति निरङ्कुशं कुशलं चेतरं वा Bhāg. 5. 11. 4. –3 An action; चेत आकूतिरूपाय नमो वाचो विभूतये Bhāg. 4. 24. 44. –4 N. of a Kalpa; Vāyu P.

आकूपारम् N. of different Sāman verses.

आकृ 8 U., 5 P. 1 To bring near or towards; to drive near or together. –2 To bring down; form wholly (Ved.). –*Caus.* 1 To invite, call, summon; रदनिकामाकारय Mk. 3; Dk. 174; Pt. 1; मध्यस्थस्य दृष्टिमाकारयति Mk. 4 calls or arrests; Śi. 16. 52. –2 To prompt, incite, propel; ममापि कौतूहलेनाकारित एषः Ś. 6. –3 To call out boldly, challenge; Mk. 2. –4 To cause to appear, produce. –5 To ask anything of one; पुनराकारयामास तमेव वरमङ्गना Rām. 2. 13. 2.

आकरः [by पुंसि संज्ञायां घः प्रायेण P. III. 3. 118 आकुर्वन्त्यस्मिन्; Kāśi. 1 A mine; मणिराकरोद्भवः R. 3. 18; आकरे पद्मरागाणां जन्म काचमणेः कुतः H. Pr. 38; Ms. 7. 62; आकरेष्वधिकारिता Y. 3. 242; (fig.) a mine or rich source of anything (उत्पत्तिस्थानम्); मासो नु पुष्पाकरः V. 1. 10; अशेषगुणाकरम् Bh. 2. 92; सौभाग्यपण्याकरः Mk. 8. 38; आकरः सर्वशास्त्राणाम् Mu. 7. 7. –2 A collection, group; पद्माकरं दिनकरो विकचीकरोति Bh. 2. 73; कमलाकर Ku. 2. 29; स्नेहाकराणि Māl. 9. 47. –3 Best, excellent. –4 N. of a country. –5 N. of the Mahābhāṣya. –6 N. of a country (the modern Khandesh); Bṛi. S. *a.* Best, excellent. –**Comp.** –**कर्म** *n.* A mining operation; आकरकर्मान्तप्रवर्तनम् Kau. A. 2. –**ग्रन्थः** A source-book. –**जम्** A jewel. –**तीर्थम्** Name of a Tīrtha.

आकारः [आ-कृ-घञ्] 1 Form, shape, figure, द्विधा° of two forms or sorts; Pt. 3. 37. –2 Aspect, appearance, mien, countenance; आकारसदृशप्रज्ञः R. 1. 15, 16. 7, Ś. 1; –3 (Particularly) expression of the face, as giving a clue to one's inward thoughts or mental disposition; तस्य संवृतमन्त्रस्य गूढाकारेङ्गितस्य च R. 1. 20; Pt. 1; भवानपि संवृताकारमास्ताम् V. 2; Ś. 7; Ki. 1. 14; साकारो निःस्पृहः Pt. 3. 88 giving no clue to his inward thoughts, reserved; K. 233; Mv. 6; Ms. 7. 63, 8. 25; –आकारैरिङ्गितैर्गत्या चेष्टया भाषितेन च। नेत्रवक्त्रविकारैश्च गृह्यतेऽन्तर्गतं मनः॥ Ms. 8. 26. –4 Hint, sign, token. –5 Identity, oneness –6 Recognition of identity (in Sāṅ. Phil.). –7 The letter आ. –**Comp.** –**गुप्तिः, –गोपनम्, –गूहनम्** dissimulation, suppressing all outward manifestation of the internal feelings. –**वर्ण, –सुश्लक्ष्ण** *a.* Delicate in shape and colour.

आका(क)रणम्, –णा 1 Invitation, calling; भवदाकारणाय Dk. 175. –2 A challenge.

आकारवत् *a.* 1 Embodied. –2 Symmetrical, well-formed.

आकारित *a.* 1 Called. –2 Agreed upon. –3 Demanded, exacted.

आकृत *p. p.* Ved. 1 Arranged, built (as a house); यद् वा समुद्रे अध्याकृते गृहे Rv. 8. 10. 1. –2 Brought near to, being near; ध्यायन्त आकृतधियः शयनासनादौ तत्साम्यमापुरनुरक्तधियां पुनः किम् Bhāg. 11. 5. 48.

आकृतिः *f.* 1 Form, figure, shape (of anything); गन्धाकृतिः Bhāg. 5. 11. 10. गोवर्धनस्याकृतिरन्वकारि Śi. 3. 4. –2 Bodily form, body; किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम् Ś. 1. 20; विकृताकृति Ms. 11. 52; घोर°, सौम्य° &c. –3 Appearance; oft. a good or noble appearance, good form; न ह्याकृतिः सुसदृशं विजहाति वृत्तम् Mk. 9. 16; यत्राकृतिस्तत्र गुणा वसन्ति Subhāṣ. आकृतिमनुगृह्णन्ति गुणाः Vb. 2. –4 Specimen, character. –5 Tribe, species. –6 A form ascertained by senses; मनस्याकृतयो मग्ना Mb. 12. 204. 19. cf. आकृतिस्तु शरीरे स्याद्रूपसामान्ययोरपि. –7 A metre. –8 (Arth.) The number twentytwo. –**Comp.** –**गणः** a list of words belonging to a certain grammatical rule which does not give every word belonging to that rule, but only specimens, a list of specimens (frequently occurring in the Gaṇapāṭha); *e. g.* अर्श आदिगण, स्वरादिगण, चादि गण &c. –**च्छत्रा** the plant Achyranthes Aspera (Mar. आघाडा). –**योगः** A certain class of constellations.

आकृतिमत् *a.* 1 Embodied. –2 Self-formed.

आकृष् 1. P., 6 U. To draw towards, draw, drag, pull, attract (fig. also); केशेष्वाकृष्य चुम्बति H. 1. 109; दूरममुना सारङ्गेण वयमाकृष्टाः Ś. 1; (मनः) शम्भोर्यतध्वमाक्रष्टुमयस्कान्तेन लोहवत् Ku. 2. 59; अनाकृष्टस्य विषयैः R. 1. 23 not attracted or seduced; लोभाकृष्टः H. 1; Śānti. 3. 5, 4. 16; पादाकृष्टव्रतति Ś. 1. 32, Amaru.